

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI W LATACH 2004-2005

Programy i projekty realizowane przez Koalicję KARAT w latach 2004-2005 dotyczyły głównie działań mających na celu poprawę sytuacji ekonomicznej kobiet w Europie Środkowej i Wschodniej i Wspólnocie Niepodległych Państw. Działania Koalicji KARAT obejmowały: prowadzenie badań, opracowywanie raportów i innych publikacji, organizowanie szkoleń, działalność lobbingsową (na forum narodowym, regionalnym i międzynarodowym: UE, ONZ, etc), działalność informacyjną (comiesięczny biuletyn elektroniczny informacyjny, strony internetowe, bazy danych).

W roku 2004-2005 Koalicja KARAT realizowała następujące programy:

Popularna ekonomia z perspektywy płci

- 1. Pięciodniowy warsztat dla 20 kobiet z organizacji kobiecych z Europy Środkowej i Wschodniej poświęcony podstawom ekonomii z perspektywy płci.** Warsztat ten odbył się w Warszawie w dniach od 31 stycznia do 4 lutego 2004 roku. Uczestniczyło w nim 20 kobiet z Europy Środkowej i Wschodniej. Warsztat został przeprowadzony przez cztery trenerki (w tym dwie z Koalicji KARAT) a program szkolenia został dostosowany do specyficznych potrzeb kobiet z tego regionu. Warsztat ugruntował wiedzę ekonomiczną i rozwinął umiejętności uczestniczek w zakresie przeprowadzania badań oraz lobbingu na rzecz polepszenia sytuacji ekonomicznej kobiet. Pozwolił również na zidentyfikowanie ich specyficznych zainteresowań i potrzeb w zakresie wiedzy ekonomicznej. Dzięki temu, że większość uczestniczek pracuje w pozarządowych organizacjach kobiecych lub na uniwersytetach, szkolenie mogło być przez nie powielone w ich krajach. Przeprowadzony przez KARAT warsztat był częścią Programu poświęconego podstawom ekonomii (Economic Literacy Programme) realizowanego przez KARAT (we współpracy z europejską siecią organizacji kobiecych – WIDE- Women in Development Europe) od 2002 roku, kiedy to przeprowadzony został pierwszy warsztat z zakresu podstaw ekonomii dla kobiet z Europy Środkowej i Wschodniej oraz Wspólnoty Niepodległych Państw. Kolejny taki warsztat planowany jest na 2006 rok.
- 2. Napisanie popularnego podręcznika z zakresu podstaw ekonomii z perspektywy płci adresowanego do kobiet z Europy Środkowej i Wschodniej (publikacja w 2005 roku).** Podręcznik: 'Nie bójmy się ekonomii! Podstawy ekonomii dla kobiet z Europy Środkowej i Wschodniej oraz Wspólnoty Niepodległych Państw' jest również częścią realizowanego przez KARAT Programu poświęconego podstawom ekonomii (Economic Literacy Programme). Podręcznik został wydany w języku angielskim i rosyjskim, jest również dostępny w wersji elektronicznej: http://www.karat.org/publications/res_kit.html. Publikacja składa się z 9 rozdziałów napisanych specjalnie dla kobiet z regionu. W każdym z rozdziałów ukazywany jest związek pozycji ekonomicznej kobiet z polityką Unii Europejskiej. Poszczególne rozdziały zostały napisane przez odpowiednio dobranych międzynarodowych ekspertów oraz

pracowników Koalicji KARAT. Każdy z rozdziałów składa się z części teoretycznej oraz opisów ćwiczeń, które mogą być użyte podczas szkolenia kobiet z grupy docelowej. Podręcznik zawiera ilustracje i napisany jest 'przyjaznym językiem'.

3. **Krajowe warsztaty z podstaw ekonomii z perspektywy płci w roku 2005.** Dzięki wsparciu finansowemu Women in Development Europe (WIDE) oraz zaangażowaniu organizacji członkowskich (szczególnie *Gender Education Research and Technologies* oraz *Women's Alliance for Development* – obie z Bulgarii, a także *Women's Center For Democracy and Human Rights* z Serbii), które zdołały zgromadzić dodatkowe środki, trenerki Koalicji KARAT przeprowadziły dwa krajowe warsztaty z podstaw ekonomii z perspektywy płci, z uwzględnieniem specyfiki regionu Europy Środkowej i Wschodniej oraz Wspólnoty Niepodległych Państw. W pierwszym warsztacie, przeprowadzonym w Sofii (Bulgaria) 4-6 Listopada 2005, uczestniczyło 10 kobiet, przedstawicielek kobiecych i ekologicznych organizacji pozarządowych, jak również instytucji rządowych. Drugi warsztat został przeprowadzony w Suboticy (Serbia i Czarnogóra) w dniach 24-26 Listopada 2005. Uczestniczyło w nim 20 osób, reprezentujących pozarządowe organizacje kobiece, władze samorządowe oraz związki zawodowe. W 2006 roku Koalicja KaARAT przeprowadziła podobne warsztaty w Warszawie, Tbilisi (Gruzja) i Pradze (Czechy).

Działalność informacyjna, komunikacyjna i wzmacniająca organizacje członkowskie

4. **Czynności zwiększające efektywność organizacji: gromadzenie i rozpowszechnianie informacji.** Działalność ta obejmuje prowadzenie strony internetowej Koalicji KARAT (www.karat.org), elektronicznego biuletynu informacyjnego „KARAT News” (w języku angielskim i rosyjskim) oraz prowadzenie grup dyskusyjnych Koalicji KARAT. Wszystkie te czynności mają na celu dostarczanie informacji, prowadzenie dyskusji wśród organizacji członkowskich Koalicji KARAT, informowanie wszystkich zainteresowanych o sytuacji kobiet w Europie Środkowej i Wschodniej i Wspólnocie Niepodległych Państw jak również o działalności Koalicji KARAT.

www.karat.org dostarcza informacji na temat organizacji członkowskich KARATu (zamieszczone są tu linki do ich własnych stron internetowych), opisy aktualnych projektów prowadzonych przez KARAT, opis wcześniejszej działalności organizacji, inne informacje mające związek z sytuacją kobiet w regionie wraz z przydatnymi linkami.

KARAT News – są wydawane raz w miesiącu w języku angielskim i rosyjskim. Biuletyn ten jest przeznaczony głównie dla pozarządowych organizacji kobiecych z Europy Środkowej i Wschodniej i Wspólnoty Niepodległych Państw. Zawiera informacje na temat działalności na rzecz praw kobiet w różnych krajach, nie tylko regionu. Większość odbiorców KARAT News to organizacje z Europy Środkowej i Wschodniej i Wspólnoty Niepodległych Państw, ale są wśród nich również organizacje, instytucje i osoby prywatne z UE, Azji, USA oraz Australii. KARAT News są zamieszczane na stronie internetowej KARATu: www.karat.org.

Grupy dyskusyjne prowadzone przez KARAT służą do szybkiej wymiany informacji, zamieszczania ogłoszeń, nawiązywania współpracy etc. Do grup tych oprócz organizacji członkowskich KARATu należą również inne organizacje i osoby prywatne. By zapisać się do grupy dyskusyjnej KARAT CEE-CIS należy wysłać e-mail na adres Karat_CEE-CIS@yahoogroups.com.

5. **Prowadzenie strony internetowej poświęconej kobietom na rynkach pracy w Europie Środkowej i Wschodniej: www.womenslabour.org (w języku angielskim).** Strona ta jest poświęcona sytuacji kobiet na rynkach pracy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej w kontekście polityki i regulacji prawnych Unii Europejskiej. Strona ta została uruchomiona przez Koalicję KARAT w 2004 roku i jest na bieżąco uaktualniana. Informacje zamieszczane na stronie zawierają: dane statystyczne, wykresy, analizy, związane tematycznie linki. Aktualnie większość zamieszczonych materiałów jest poświęcona sytuacji kobiet w Bułgarii, Czechach, Polsce i na Węgrzech, jednak w przyszłości znajdą się na stronie informacje na temat innych krajów regionu. Strona powstała w ramach kontynuacji projektu zrealizowanego w poprzednich latach przez KARAT dzięki finansowemu wsparciu UNIFEM. W wyniku tego projektu powstały cztery raporty na temat wpływu integracji europejskiej na sytuację kobiet na rynkach pracy w

Bułgarii, Czechach, Polsce i na Węgrzech. Wiele materiałów zamieszczonych na stronie zostało zgromadzonych w trakcie przygotowywania tych raportów.

6. **Strona internetowa poświęcona sytuacji kobiet na rynku pracy w kontekście integracji europejskiej w Polsce:** www.kobietypraca.org. Jest to strona w języku polskim. Jest ona poświęcona równym szansom kobiet i mężczyzn na rynku pracy w kontekście integracji z Unią Europejską, w szczególności Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Na stronie znalazły się dane statystyczne dotyczące sytuacji kobiet na rynku pracy w Polsce, ich analizy, a także rządowe i międzynarodowe dokumenty dotyczące równych szans kobiet na rynku pracy. Strona zawiera linki do stron Unii Europejskiej, a także opisy najważniejszych dokumentów unijnych odnoszących się do równości kobiet i mężczyzn na rynku pracy, zwłaszcza tych, które często nie są powszechnie dostępne w języku polskim. Dodatkowo strona dostarcza podstawowych definicji związanych z rynkiem pracy oraz prezentuje przykładowe historie kobiet polskich związane z ich sytuacją na rynku pracy.
7. **Wybory Zarządu Koalicji KARAT 2005.** Od Marca do Maja 2005 zorganizowane zostały wybory Zarządu KARATu. Po raz drugi zostały one przeprowadzone za pośrednictwem internetu. Metoda ta okazała się efektywna i skuteczna. Mimo problemów związanych z członkostwem oraz brakach w personelu Sekretariatu Koalicji KARAT wybory okazały się sukcesem. Głosowało w nich 43% członków. Potwierdza to wolę organizacji członkowskich do dalszego zaangażowania w działalność Koalicji.

Badania

8. **Przeprowadzenie badań warunków pracy kobiet w przemyśle włókienniczym w Polsce.** W 2004 roku KARAT przeprowadził w 4 polskich fabrykach przemysłu włókienniczego badania na temat warunków pracy mające na celu monitorowanie przestrzegania w nich praw pracowniczych według standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy. W 2005 roku badania te były kontynuowane na szerszą skalę dzięki finansowemu wsparciu Women's World Day of Prayer, German Committee. Badania zostały przeprowadzone w kolejnych 10 fabrykach. Ich rezultaty razem z szerszą analizą sytuacji przemysłu odzieżowego w Polsce zostały opublikowane w raporcie 'Warunki pracy kobiet w polskim przemyśle odzieżowym'. Raport został wydany w języku polskim i angielskim i szeroko rozpowszechniony. Rezultaty badań zostały również zaprezentowane na konferencji prasowej, co zaowocowało artykułami i programami w wielu mediach polskich i zagranicznych. Badania te były częścią projektu „Poprawa warunków pracy kobiet w przemyśle włókienniczym w Polsce” realizowanego przez Koalicję KARAT we współpracy z działającą w 11 europejskich krajach - Clean Clothes Campaign (www.cleanclothes.org). Istotny cel projektu to podnoszenie świadomości konsumenckiej poprzez publikowanie wyników badań na temat warunków pracy w fabrykach włókienniczych. A także w dalszej perspektywie projekt ma na celu poprawę warunków pracy kobiet w przemyśle włókienniczym.
9. **Stworzenie bazy danych na temat funkcjonowania Mechanizmów Instytucjonalnych na rzecz awansu kobiet w Europie Środkowej i Wschodniej.** Baza danych została przygotowana na zlecenie UNIFEM (Biura w Bratysławie).
10. **Uaktualnienie bazy danych o: instytucjach i organizacjach zajmujących się równym statusem płci, ustawodawstwie równościowym oraz podstawowych wskaźnikach dotyczących sytuacji kobiet na rynkach pracy w Europie Środkowej i Wschodniej.** Baza danych przygotowana została na zlecenie Międzynarodowej Organizacji Pracy – biura w Budapeszcie
11. **Rynek pracy i przedsiębiorczość- przygotowywanie projektu.** Jednym z ważniejszych działań strategicznych podjętych przez KARAT w 2004 roku, było przygotowanie znaczącego

projektu: *Rynek pracy i przedsiębiorczość – przewyższanie stereotypów płci. Ponadnarodowy Plan Działania promowany przez organizacje na rzecz równości płci i organizacje biznesowe.* Projekt został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Europejską i realizowany dzięki jej finansowemu wsparciu w 2005 i 2006. Promotorem projektu jest hiszpańska organizacja AFAEMME, a inni partnerzy to WAD (organizacja członkowska KARATu z Bułgarii) oraz grecka organizacja SEGE. Głównym celem projektu jest rozwinięcie umiejętności organizacji na rzecz równości płci i organizacji grupujących kobiety biznesu w zakresie efektywnej promocji równości płci w sferze ekonomicznej i wpływania na kształtowanie polityki gospodarczej. W ramach tego projektu KARAT koordynuje opracowywanie 12 raportów na temat pozycji ekonomicznej kobiet pracowników i kobiet przedsiębiorczyń w 10 nowych krajach członkowskich Unii Europejskiej oraz w 2 krajach kandydujących (Bułgarii i Rumunii).

Rzecznictwo

- 12. Broszura na temat sytuacji kobiet (głównie ekonomicznej) w nowych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Prezentacja w Parlamencie UE.** KARAT przygotował broszurę informacyjną na temat sytuacji kobiet (głównie ekonomicznej) w nowych krajach unijnych, która została zaprezentowana 2 Grudnia 2004 na spotkaniu w Parlamencie Unii Europejskiej w Brukseli. Spotkanie zatytułowane: "The Enlarged European Union and its Agenda for Wider Europe: What Considerations for Gender Equality" zostało zorganizowane przez Women in Development Europe (WIDE). W trakcie spotkania przedstawicielka KARATu zaprezentowała przygotowane przez koalicję informacje oraz poprowadziła grupę warsztatową, której zadaniem było przygotowanie rekomendacji dla instytucji unijnych i rządów krajów członkowskich w celu poprawy ekonomicznej sytuacji kobiet. W 2005 roku WIDE opublikował raport ze spotkania zawierający materiały informacyjne przygotowane przez Koalicję KARAT.
- 13. Udział KARATu w procesie Pekin+10.** Spotkanie Zarządu Koalicji, przedstawicieli organizacji członkowskich oraz liderki innych kobiecych sieci z regionu poświęcone tej kwestii odbyło się w październiku 2004 w Warszawie. Wypracowany został plan działania KARATu w związku z procesem Pekin +10. W 2005 roku Koalicja KARAT wydała pięć broszur informacyjnych poświęconych różnym aspektom sytuacji kobiet w Europie Środkowej i Wschodniej oraz we Wspólnocie Niepodległych Państw. Kilka reprezentantek KARATu wzięło również udział w konferencjach związanych z Pekinem+10: w Genewie (UNECE, Grudzień 2004) oraz w Nowym Yorku (49 Sesja Komisji do spraw Statusu Kobiet, Marzec 2005).